

Sparat foder ökar värdet av NTM

Sparat foder introduceras i NTM i samband med avelsvärderingen i augusti 2020. Det blir ytterligare en pusselbit som gör NTM till det mest effektiva verktyget för nordiska mjölkföretagare att avla för lönsamma kor.

NTM är ett totalindex som består av egenskaper av ekonomisk betydelse för nordiska mjölkföretagare. Antalet ingående egenskaper har ökat med åren tack vare att nya registreringar har blivit tillgängliga. Fodereffektivitet är en viktig egenskap som hittills har varit svår att inkludera i NTM på grund av bristen på registreringar. Detta är på väg att ändras gradvis, och första steget är att delindexet Sparat foder baserat på avelsvärden för Underhållsbehov införs i NTM i augusti 2020. Planen är att även metabolisk effektivitet kommer att ingå i Sparat foder och i NTM inom en nära framtid.

Tidsplan för avelsvärden Sparat foder

Augusti 2019: Första avelsvärdena för Sparat foder och Underhållsbehov publiceras

Augusti 2020: Sparat foder introduceras i NTM

November 2020: Sparat foder innehåller enligt plan både underhållsbehov och metabolisk effektivitet

Vikten av Sparat foder i NTM

Underhållsbehov har ett starkt samband till kons kroppsvikt. Huvudsakligen tre faktorer påverkar det ekonomiska värdet av denna egenskap:

- **Underhållsbehov under uppfödningssperioden** – mindre kor väger mindre vid inkalvningen och har nyttjat mindre foder för underhåll under uppfödningen
- **Underhållsbehov från inkalvning till slakt** – mindre kor använder mindre foder för underhåll under sin produktiva livslängd
- **Slaktintäkter** – mindre kor ger lägre slaktintäkt

Det är sammantaget ekonomiskt fördelaktigt med en lägre kroppsvikt eftersom sparade foderkostnader från minskat underhållsbehov uppväger de minskade slaktintäkterna. Det totala ekonomiska värdet, baserat på faktiska rekryteringsprocenten, slakt- och foderpriser, används för att beräkna en viktfaktor per ras för Sparat foder i NTM. De viktfaktorer som sen tillämpas har justerats enligt beslut från representanter från respektive ras.

Med Sparat foder i NTM ändras sambandet mellan NTM och övriga egenskaper. Sambandet till delindexen mjölkindex och juver minskar vilket innebär en något lägre, fast fortsatt gynnsamt avelsframsteg för dessa egenskaper. Kroppsstorlek, som inte ingår i NTM, är den egenskap som påverkas mest och avelsframsteget kommer riktas mot något mindre kor. Sambandet mellan NTM och funktionella egenskaper såsom hälsa och livslängd ökar, vilket ökar framstegstakten för dessa egenskaper något jämfört med tidigare.

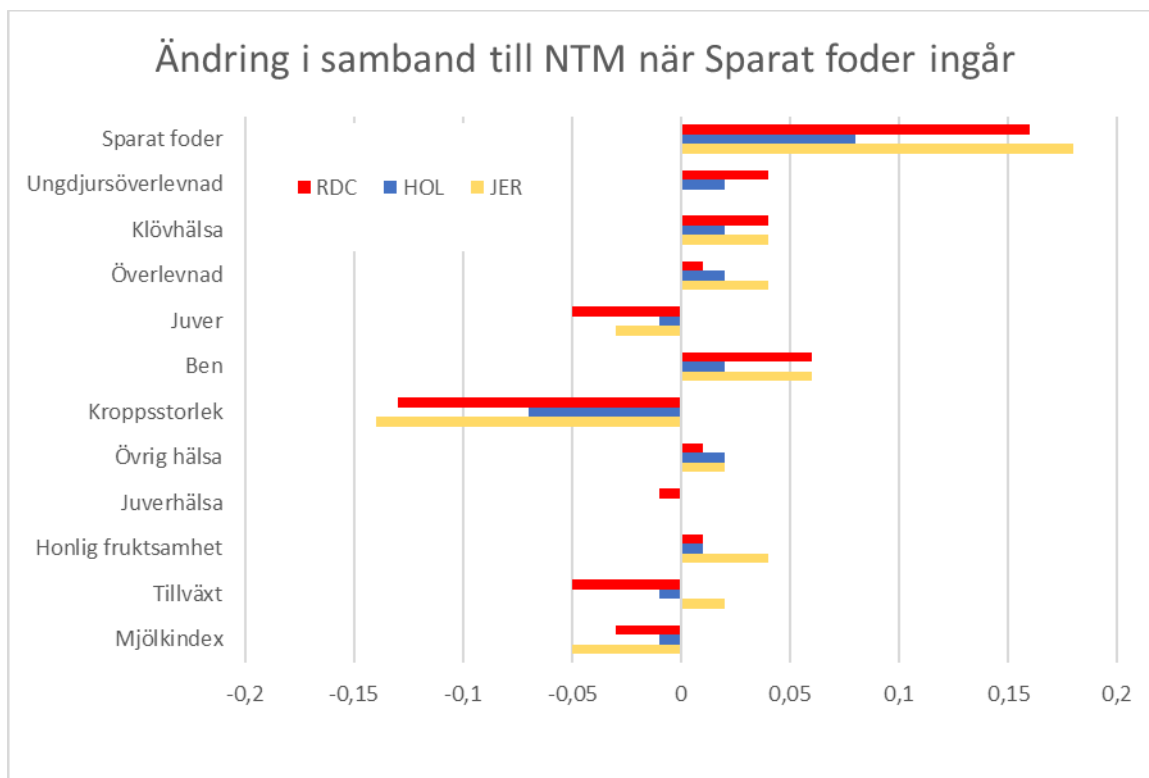
För egenskapen Sparat foder, så innebär att det nu ingår i NTM, att vi kommer att få ett något gynnsamt avelsframsteg för Jersey och RDC medan ingen märkbar trend förväntas för Holstein. Detta jämfört med tidigare då trenden för denna egenskapen var svagt ogynnsam för Holstein och Jersey och neutral för RDC.

Vikt faktorer för Sparat foder i NTM

RDC: 0.13

Holstein: 0.08

Jersey: 0.18

Figur 1. Förändring i samband mellan NTM och utvalda delindex i NTM samt Kroppsstorlek när Sparat foder ingår i NTM. Observera att en negativ stapel i figuren endast innebär att avelsframsteget är lägre än tidigare men att det fortfarande är ett avelsframsteg för alla egenskaper som ingår i NTM.

Förbättrat NTM för tjurar och kor

Att inkludera Sparat foder i NTM innebär större ändringar än vanligt i NTM-värden och det leder till viss omrangering för både tjurar och kor. Det är effekten av ett förbättrat NTM eftersom de genetiskt sett mest effektiva tjurarna och korna nu får ännu högre NTM och vice versa. Resultat för alla genomiskt testade tjurar födda 2017–2018 visar att för omkring 73% av Jerseytjurarna, 80% av RDC-tjurarna och 96% av Holsteintjurarna ändras dock NTM mindre än 2 enheter. Ändringar väntas också för kor men de kommer att vara något mindre.

Tabell 1. Ändring i NTM för semintjurar födda år 2017–2018 när Sparat foder ingår i NTM. Andel tjurar (i %) med olika stora förändringar.

	RDC	Holstein	Jersey
Minskar mer än 3 NTM-enheter	0.1		1.1
Minskar mellan 2–3 NTM-enheter	8.7	1.8	18.8
Ändras mindre än +/-2 NTM-enheter	79.7	96.4	72.5
Ökar mellan 2–3 NTM-enheter	11.2	1.7	7.0
Ökar mer än 3 NTM-enheter	0.2		0.6

Sparat foder ökar värdet av NTM

Det förbättrade NTM är en uppdatering av avelsmålet som leder till ökat framsteg för vissa egenskaper och en något minskat framsteg för andra. Viktigast är att det totala ekonomiska värdet av att ha ett högt NTM i din besättning är högre jämfört med tidigare.

Med den vikt som Sparat foder nu ingår i NTM för de olika raserna så kommer Jersey och RDC ha ett positivt avelsframsteg för Sparat foder medan trenden för Holstein är neutral. Det innebär för Jersey och RDC kommer ett högre NTM i genomsnitt också ge ett högre värde för Sparat foder. För dessa två raser, kommer en skillnad på 20 NTM-enheter mellan två tjurar i snitt resultera i en skillnad på 1–2 enheter i delindexet Sparat foder hos avkommorna beroende på ras.

Ett högre värde för Sparat foder har betydelse. Resultaten visar att en skillnad på 20 indexenheter i Sparat foder mellan två tjurar innebär en skillnad på 70–100 kg torrsbstans i foderåtgång för underhåll per laktation mellan deras respektive avkommegrupper. Alltså, sparade foderkostnader för mjölkföretagaren.

Värdet av Sparat foder kommer förbättras ytterligare när detta delindex även kommer inkludera avelsvärden för metabolisk effektivitet baserat på foderintagsdata.

